

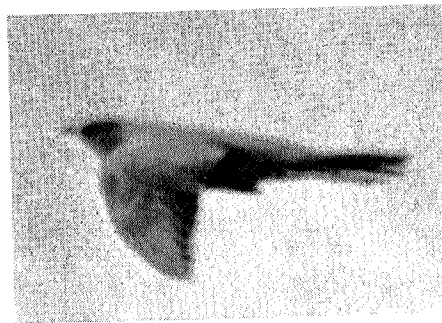
Ut på sommeren kan man se gjøken sitte på hesjestaurene og speide etter mat.

(Foto: Jon Østeng Hov)

gjøken sitter omtrent helt vannrett, mens rovfuglen sitter mere oppreist, og det har også hendt at skuddpremie er blitt utbetalt på den, fordi den som betalte ut ikke så forskjell på den og en spurvehauk. Men med litt logisk tankegang og sunn fornuft kan nok enhver se at det ikke er noen rovfugl man har vært kar nok til å plaffe ned. Nebb og klør vil straks røpe at dette ikke er noen kjøtteter.

Om høsten hender det ofte at gjøken søker frem til jordene, sitter der på en gjerdestolpe eller hesjestaur og stirrer i graset etter åmer og insekter, dette er helst de unge gjøkene.

De voksne fuglene begynner å forlate landet allerede sist i juli, mens årsungene reiser sist i august eller i september. Og da er det mer enn underlig å tenke på at de skal finne veien til overvintringsstedet i Afrika, uten å ha vært der før og uten veivisere. Om våren vender de igjen tilbake til landet, og da helst til de traktene hvor de ble født.

Gjøken i typisk flukt.

(Foto: Jon Østeng Hov)

Verdens lykkeligste menneske?

AV INGRID NORUM

Hver sommer på vår årlige fottur i fjellet, opplever vi noe forunderlig. Vi puster og peser oss opp fjellsiden med vår manglende «kondis», — degenerert bymenneske som vi er, med atskillig mer trening i å sitte og å kjøre enn i å gå, for ikke å si klatre. Vi stønner og sliter mens gnagsårene luer i støvlene og ryggsekken gnager på skuldrene, uvant som vi er med den slags utstyr.

Dette gjør vi frivillig, tenker vi, — dette bruker vi endog ferien til, den som vi har sett frem til i månedsvis! Og nå ligger andre og slanger seg på sandstrender eller sitter på koselige fortausrestauranter og nyter sin hvitvin i skyggen av solparasoller, uten å behøve å lee på en muskel! Og her er vi omtrent i ferd med å ta livet av oss selv, vi hiver etter været og føler at vi kan få hjerteslag når som helst.

Men der skimter vi toppen, — er det virkelig mulig? Vi trodde denne fjellsiden var bortimot uendelig og at vi skulle ende våre dager her. Men i neste øyeblikk sitter vi altså på verdens tak, skuer utover et utall av tinder med nye blåner bak, med dalsøkk og blinkende vann imellom. Termos og nistepakke er kommet frem, støvlene er av og tærne vifter velbehagelig i brisen.

Og da er det dette forunderlige skjer med oss. Glemte er gnagsår og pustebesvær, all tretthet er blåst av oss, vi har ikke en bekymring i denne verden og ville ikke bytte med noen, en velsmakende følelse av seier siger inn over oss, vi har gjort en innsats og fått vår belønning, — vi ga det vi hadde og vi vant!

Her på toppen av det nakne fjellet, hvor mosedotter er det eneste synlige tegn på liv, er vi det fullkomment lykkelige menneske, og det er vi aldri ellers, under langt festligere og mer luksuriøse omgivelser. Det er selvfølgelig forklaringen på at vi velger denne formen for ferie år etter år istedenfor et mer behagelig alternativ.

Verdens lykkeligste menneske?

Denne årvisse opplevelse har forøvrig satt såpass spor i vårt sinn at den har vært med å forme vår enkle livsfilosofi. Vi tillater oss nemlig å tro at dette med glede og lykke ikke er noe som kommer dalende ned til et menneske fra skyene. Vi tror det må en aldri så liten innsats til, man må yde noe, presse seg en smule, kjempe litt, så en får følelsen av å ha seiret, gjort seg fortjent.

Skal tro om ikke mye av tidens misnøye skyldes det faktum at folk kommer for lett vint til livets goder. Særlig gjelder det ungdommen. Mange undrer seg over at de som vokser opp i overflod og har tilbud som ungdom før i verden aldri har hatt, ikke er lykkeligere enn som så, men stort sett har underleppa på fjerde skjorteknappen. Men kan man igrunnen forvente annet av individer som aldri må yde noe, bare lærer å kreve? Skal tro om de ikke ville ha det bedre inni seg hvis de fikk sjanse til å prøve seg på noen av livets små og store fjelltopper av og til, istedenfor ideligen å oppmuntres til makelighet? Ved å spare dem for enhver anstrengelse, kommer vi kanskje i skade for å spare dem for livets sanne glede, — gleden ved å gjøre en innsats og få sin velfortjente belønning.

Denne lærdom har fjellet gitt oss, og vi får den på nytt hvert eneste år, sålenge bena vil bære oss.

Femunden — Røros i kano

AV TRYGVE MARSTRAND

Den beste måte å ferdes på for en naturinteressert er unektelig med kano.

Det var en mandag i juli 1973 at min svoger og jeg la ut på en lenge ønsket og planlagt kanotur fra Sørvika, nord i Femunden, til Røros ca. 5 mil borte. Jeg hadde anskaffet en aluminiumskano, og vi var begge relativt uerfarne padlere.

Navn hadde vi ennå ikke gitt kanoen, men da det i dagsnytt like før ble offentliggjort at den nyfødte norske arveprins skulle få navnet Haakon Magnus, var det ingen tvil. Kanoen ble døpt Haakon Magnus.

Etter hyggelig farvel med våre koner og barn, la vi utover med redningsvester på, ekstra paddel, mat for 3 døgn, skift, detaljkart, campingutstyr og fiskesaker. Utstyret var godt innpakket i vann-tette plastposer, som var festet mellom toftene. Med en vekt på totalt 200 kg, lå kanoen stødig på vannet.

Det første stykket frem til Femundklauva lå det tett i tett med hytter, og vi ble vinket god tur. Det var som de visste hva vi stevnet imot og misunte oss. Kanoen gikk pent i den milde nordøstlige brisen, og det varte ikke lenge før fisken nappet i dorgestengene. Måltidene var basert på fersk fisk for å gi turen det sportslige preget.

Ved Nordvika møtte vi en kano med 2 karer som hadde startet fra Feragen og skulle padle til syd i Femunden. De fortalte at det var mye fin abor i Langtjøna. Det var hyggelig å treffe likesinnede og utveksle meninger.

Etter Nordvika begynte ødemærkstemningen — en herlig følelse. Nå var det opp til oss selv å klare oss. Det å gli lydløst forbi odder og holmer, mens fisken vaker, er en stor opplevelse. Været skiftet